

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2021 M. BALANDŽIO 28 D. NUTARIMO NR. 292 „DĖL STRATEGINIO VALDYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Pastabos, pasiūlymo turinys	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į suinteresuotų institucijų pastabas ir pasiūlymus
1.	VšĮ Girių inspekcija 2026-08-21 raštas	<...> Siūlome nustatyti, kad tais atvejais, kai gynybos ir saugumo pramonės projekto pripažinimą valstybei svarbiu projektu inicijuoja Ekonomikos ir inovacijų ministerija, <u>teikimas Vyriausybei būtų galimas tik gavus motyvuotą Krašto apsaugos ministerijos išvadą dėl projekto būtinybės nacionalinio saugumo ir gynybos interesams. Kai projektas gali turėti reikšmingų teritorinių ar aplinkosauginių pasekmių, kartu turėtų būti užtikrintas Aplinkos ministerijos ir pagal kompetenciją jos sistemos institucijų dalyvavimas</u> <...>Nutarimo projekte nurodomi projekto tikslas, preliminarus biudžetas, finansavimo šaltiniai ir siekiami rezultatai, tačiau nėra reikalaujama pateikti informaciją apie projekto teritoriją, jos gamtines vertybes, miško žemę ar teritorines alternatyvas. Šis trūkumas reikšmingas todėl, kad valstybei svarbaus projekto statusas gali turėti realių teritorinių ir procedūrinių pasekmių. Kai tokiam projektui rengiamas valstybei svarbaus projekto teritorijų planavimo 2 dokumentas, taikomas Teritorijų planavimo įstatymo 23 straipsnyje nustatytas specialus režimas, o pagal šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalį tokių dokumentų sprendiniai turi aukštesnę teisinę galią už savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio bei specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius <...> Projektams, kuriuos siūloma pripažinti valstybei svarbiais pagal naujus 147.1.2.6 ir 147.1.2.7 papunkčius, kartu su Vyriausybės nutarimo projektu ir projekto svarbos pagrindu siūlome privalomai pateikti preliminarų teritorinį ir aplinkosauginį pagrindimą. Siūloma redakcija „Kai projektą siūloma pripažinti valstybei svarbiu projektu pagal 147.1.2.6 arba 147.1.2.7 papunktį, <u>kartu su Vyriausybės nutarimo projektu ir projekto svarbos pagrindu pateikiamas preliminarus teritorinis ir aplinkosauginis pagrindimas. Jame, atsižvelgiant į projekto parengimo stadiją, nurodoma planuojama projekto įgyvendinimo teritorija ir (ar) nagrinėjamos realios teritorinės alternatyvos; kai pagal projekto parengimo stadiją tai įmanoma nustatyti - preliminarus projektui reikalingos miško žemės plotas hektarais ir galimas poreikis miško žemę paversti kitomis naudmenomis; teritorijoje esančios saugomos teritorijos, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos, Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, kartinės miško buveinės, saugomų rūšių radavietės, gamtinio karkaso ir ekologinių koridorių elementai bei kitos žinomos reikšmingos gamtinės vertybės; galimas miškų masių</u>	Neatsižvelgta Pasiūlytomis nuostatomis sprendžiama neatidėliotina, prioritetinė valstybės užduotis – užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesai šių dienų geopolitinėje situacijoje būtų apsaugoti. Valstybės teritorijos apsauga ir visuomenės saugumas yra valstybės prioritetas ir viena iš priemonių tai pasiekti – sukurti „žaliąjį koridorių“ nacionalinės gynybos pramonei. Pažymėtina, jog išskirtinis prioritetas gynybos pramonės plėtros priemonėms numatytas ir Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 (parengsime ilgalaikę gynybos pramonės plėtros strategiją (65 punktas); nacionalinė gynybos pramonė yra svarbus valstybės apginamumo ramstis. Teiksime išskirtinį prioritetą nacionalinės gynybos pramonės ir technologijų plėtrai <...> (335 punktas); koordinuodami skirtingų ministerijų veiklą, stiprinsime gynybos pramonės plėtrą: vystysime strategines partnerystes su gamintojais, plėsimė šaudmenų, ginkluotės komponentų ir kitų kritinių gynybos sistemų gamybos pajėgumus Lietuvoje bei stiprinsime tiekimo saugumą ir pramoninį savarankiškumą (336 punktas). Taip pat pažymėtina, jog pagal aptariamą Strateginio valdymo metodikos nuostatą rengiamas Vyriausybės sprendimas dėl statuso suteikimo neapima sprendimo dėl teritorijos parinkimo ar alternatyvų. Teritorijos parinkimo ir rezervavimo strateginių projektų veikloms sprendimai rengiami ir priimami atskiros procedūros metu, tada prireikus vadovaujamosi Teritorijų planavimo įstatymu, arba veikloms panaudojama esamų ir pritaikomų objektų erdvė, todėl naujos teritorijos poreikio gali nebūti apskritai. Atsižvelgiant į tai pastabos nėra aktualios Strateginio planavimo metodikos pakeitimui. Papildomai atkreiptinas dėmesys į tai, kad siūlomas reguliavimas būtų perteklinis dar ir dėl to, jog: 1) Vyriausybei priimant sprendimus visais atvejais dalyvauja Aplinkos ministerija – teisės aktų projektų teikimas Vyriausybei visada derinamas su Aplinkos ministerija. 2) Teritorijų planavimo įstatymo 23 straipsnyje nustatyta, kad „prieš pradėdamas rengti valstybei svarbaus projekto teritorijų planavimo dokumentą, planavimo organizatorius raštu kreipiasi į aplinkos ministro patvirtintame tvarkos apraše nurodytas institucijas dėl teritorijos planavimo sąlygų valstybei svarbaus projekto teritorijų planavimo dokumentui rengti išdavimo.“ Planavimo sąlygose nurodomos visos gamtinės vertybės ir specialiosios sąlygos. 3) teisėkūros procese visada reikia nurodyti siūlomo teisėkūros proceso alternatyvas, visa informacija pateikiama Vyriausybės nutarimo projekto teikime.

	<u>fragmentavimas ir ekologinio vientisumo praradimas; preliminarį reikšmingo poveikio aplinkai rizika; teisės aktuose nustatytą strateginio pasekmių aplinkai vertinimo, poveikio aplinkai vertinimo, poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo ir kitų aplinkosauginių procedūrų poreikis.</u> Kai projekto įgyvendinimo teritorija dar nėra pasirinkta, pagrindime pateikiami teritorijos parinkimo kriterijai ir nagrinėjamos realios alternatyvos. Kai dėl objektyvių techninių ar nacionalinio saugumo priežasčių realių teritorinių alternatyvų nėra, tai turi būti motyvuotai pagrįsta <...> Jeigu projektui reikalinga nauja teritorija, valstybei svarbaus projekto <u>statuso suteikimo pagrindime turi būti parodyta, kodėl pasirinkta arba svarstoma teritorija yra būtina ir ar tą patį valstybės saugumo tikslą galima pasiekti mažesnę žalą gamtai darančioje vietoje.</u> Kai tai techniškai ir nacionalinio saugumo požiūriu įmanoma, teritorijų atrankoje siūlome prioritetą teikti: 3 • jau urbanizuotoms ir pramoninėms teritorijoms; • apleistoms, pažeistoms ar anksčiau intensyviai ūkinei veiklai naudotoms teritorijoms; • teritorijoms, kurių naudojimas nereikalauja miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis arba reikšmingo miško masių fragmentavimo; • teritorijoms, kuriose nėra saugomų teritorijų, „Natura 2000“ teritorijų, Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, kertinių miško buveinių, saugomų rūšių radaviečių, gamtinio karkaso ar kitų reikšmingų gamtinių vertybių, jeigu tokia alternatyva leidžia pasiekti tą patį projekto tikslą. <...> kokia nuomonė dėl siūlymo: „Projekto pripažinimas valstybei svarbiu projektu savaime nelaikomas sprendimu dėl konkrečios projekto įgyvendinimo vietos ar teritorinės alternatyvos tinkamumo ir nesukuria prezumpcijos dėl pagal teisės aktus atliekamo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo, poveikio aplinkai vertinimo, poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo, teritorijų planavimo ar kitų privalomų procedūrų rezultatų.“ <...> Kai projekto teritorija yra žinoma arba preliminariai apibrėžta ir pateikiamas pagrindimas rodo galimą reikšmingą poveikį miškams, saugomoms teritorijoms, „Natura 2000“ teritorijoms ar kitoms gamtinėms vertybėms, prieš Vyriausybei priimant sprendimą dėl valstybei svarbaus projekto statuso <u>turėtų būti gauta Aplinkos ministerijos ir (ar) pagal kompetenciją jos sistemos institucijų preliminarį išvadą dėl pagrindinių aplinkosauginių rizikų ir taikytinų vertinimo procedūrų.</u> Pagal klausimo pobūdį tai galėtų būti Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Valstybinė miškų tarnyba ar Aplinkos apsaugos agentūra.	4) Siūlymas papildyti Strateginio valdymo metodiką nuostata, kad valstybei svarbaus projekto statusas savaime nepatvirtina konkrečios įgyvendinimo vietos ir nesukuria prezumpcijos dėl SPAV, PAV, poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo, teritorijų planavimo ar kitų privalomų procedūrų rezultatų yra perteklinis, nes valstybei svarbaus projekto statusas pagal galiojantį teisinį reguliavimą savaime nesukelia jokių teisinių pasekmių SPAV, PAV, poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo, teritorijų planavimo ar kitų specialiuosiuose teisės aktuose reglamentuojamų procedūrų rezultatams. Šios procedūros atliekamos ir sprendimai priimami vadovaujantis atskirais specialiaisiais teisės aktais, todėl tokių nuostatų įrašymas į Strateginio valdymo metodiką nesukurtų naujo teisinio reguliavimo ir būtų deklaratyvus.
--	---	---